

Πρεσβεία της Ελλάδας - Τίρανα
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων (Ο.Ε.Υ)

Διάρθρωση και Αρμοδιότητες Αλβανικών Τελωνείων

1. Οργάνωση και Λειτουργία

Η **λειτουργία** των αλβανικών τελωνείων ανήκει στην αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων (DGC), η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών, και η οργάνωση της προβλέπεται από τον Τελωνειακό Κώδικα (ν. 8449/27.01.1999), ο οποίος βασίζεται στις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΕ (κανονισμός ΕΕC No. 2913/92/12.10.1992).

Το νομικό πλαίσιο λειτουργίας των αλβανικών τελωνείων, απαρτίζουν, πέραν του Τελωνειακού Κώδικα, ο νόμος 8474/14.04.1999 «Περί της συνδυασμένης ονοματολογίας των αγαθών» ο οποίος βασίζεται στον Κανονισμό 2263/2000/EC της ΕΕ που τροποποίησε το Παράρτημα I του Κανονισμού ECC 2658/87, στο Π.Δ. No 205/13.04.2009 «Περί της εφαρμογής του τελωνειακού Κώδικα» που βασίζεται στον Κανονισμό 2454/1993/EC, και στις συμφωνίες Ελευθέρου Εμπορίου που έχει συνάψει η Αλβανία..

Διοικητικά οι τελωνειακές Αρχές χωρίζονται σε πέντε περιφερειακές Γενικές Διευθύνσεις: της Σκόδρα, των Τιράνων, του Πόγραδετς, του Αυλώνος, και του Αργυροκάστρου. Σημαντική είναι η αναβάθμιση της αποτελεσματικότητας των Αλβανικών Τελωνείων, μετά την εγκατάσταση και χρήση, του Αυτοματοποιημένου Συστήματος Τελωνειακών Δεδομένων, (Automatic System for Custom Data) ASYCUDA, το οποίο είναι το λογισμικό που έχει αναπτυχθεί από την UNCTAD και εφαρμόζεται σε πάνω από 80 χώρες. Χάρη σε αυτό το σύστημα, τα αλβανικά τελωνεία παρέχουν ταχύτατη εξυπηρέτηση, έχοντας ενοποιήσει τα τελωνεία όλων των περιφερειών, γεγονός που παρέχει τη δυνατότητα να ενοποιηθεί το σύνολο της τελωνειακής διαδικασίας, από την υποβολή τελωνειακής δήλωσης ως τις πληρωμές, σε μία ενιαία διαδικασία.

Η Αλβανία είναι **μέλος** του Παγκοσμίου Οργανισμού Τελωνείων, από τον Αύγουστο του 1992, ενώ τον Ιανουάριο του 1985 υπέγραψε τη Διεθνή Συμφωνία TIR (Transport International Routier) στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών. Επίσης, τα αλβανικά τελωνεία είναι μέλη της Διεθνούς Συνθήκης του Γιοχάνεσμπουργκ «Περί αμοιβαίας παροχής διοικητικής υποστήριξης σε τελωνειακά θέματα», καθώς και της Διεθνούς Συνθήκης του Ναϊρόμπι «Περί αμοιβαίας παροχής διοικητικής υποστήριξης για την πρόληψη και έρευνα παραβίασης των τελωνειακών κανόνων».

Επιπλέον, **διμερείς τελωνειακές συμφωνίες** έχουν υπογραφεί με την Ιταλία, την Ελλάδα, την FYROM, το Κοσσυφοπέδιο, τη Μολδαβία, τη Βουλγαρία, τη Σλοβενία, την Ρουμανία, την Πολωνία, την Τουρκία, την Κροατία, την Κύπρο, τη Σερβία-Μαυροβούνιο και τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη.

Στο πλαίσιο συμφωνιών **ανταλλαγής δικαιωμάτων εξαγωγών** βασικών αγαθών, σε εκτέλεση των Συμφωνιών Ελευθέρου Εμπορίου, τα συμβαλλόμενα μέρη, τα αλβανικά τελωνεία, παρέχουν τα δικαιώματα τα οποία ρητώς αναφέρονται στην Συμφωνία, για την ελεύθερη εξαγωγή αγροτικών προϊόντων, έχοντας βεβαίως προηγουμένως συνυπολογίσει, τον ρόλο της Γεωργίας στην Εθνική Οικονομία κάθε συμβαλλόμενου μέρους, τον βαθμό ανάπτυξης του Διεθνούς Εμπορίου μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, και πιθανές ιδιαιτερότητες που αφορούν τα σχετικά αγροτικά προϊόντα.

2. Σκοπός

Τα αλβανικά τελωνεία, συνιστούν έναν ελαστικό, αποτελεσματικό αξιόπιστο δημόσιο φορέα, ο οποίος διέπεται από την Αρχή της Διαφάνειας, στα Ευρωπαϊκά πρότυπα, προστατεύοντας την Κοινωνία από παράνομη διεθνή διακίνηση προϊόντων και προσώπων,

Επιπλέον, το αλβανικό τελωνειακό σύστημα, αφ' ενός εξασφαλίζει την ομαλή λειτουργία των αγορών, μέσω των αποτελεσματικών τελωνειακών ελέγχων, την ανάπτυξη τοπικών, περιφερειακών και διεθνών συνεργασιών, και την συλλογή των φόρων για τους οποίους έχει την αρμοδιότητα, και αφετέρου δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες ανάπτυξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, μέσω της εφαρμογής σύγχρονων εργασιακών συνθηκών, την δημιουργία ενός ηλεκτρονικού τελωνειακού περιβάλλοντος.

3. Δασμολόγιο

Δασμοί επιβάλλονται σε όλα τα προϊόντα που αναφέρονται στην ονοματολογία του Διεθνούς Εναρμονισμένου Συστήματος (Harmonised System) HS. Οι δασμολογικές κλάσεις είναι 0%, 2%, 5%, 6%, 8%, 10%, και 15%. Οι δασμολογικές αυτές κλάσεις, στοχεύουν στην μείωση των δασμών σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΠΟΕ. Σε αυτές τις δασμολογικές κλάσεις περιλαμβάνονται, οι τόκοι και άλλες χρεώσεις που συνήθως επιβάλλονται στα προϊόντα του εναρμονισμένου συστήματος, οι προτιμησιακές τιμές δασμών στην βάση σχετικών διμερών ή πολυμερών Διεθνών Συμφωνιών, τα αυτόνομα μέτρα για μείωση δασμών που στοχεύουν στην ανακούφιση από τους εισαγωγικούς δασμούς οι οποίοι επιβάλλονται σε συγκεκριμένα αγαθά, και άλλα μέτρα που επιβάλλονται στο πλαίσιο της Αλβανικής Εμπορικής Πολιτικής.

4. Τελωνειακό καθεστώς

Το αλβανικό τελωνειακό καθεστώς χωρίζεται σε οκτώ (8) κατηγορίες

1. **Καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας:**(Free circulation regime). Αφορά τις εισαγωγές αγαθών σε ελεύθερη κυκλοφορία, σε μόνιμα σημεία πωλήσεων στην αλβανική επικράτεια. Τα προϊόντα που υπόκεινται σε αυτό το καθεστώς, είναι επιδεκτικά όλων των εμπορικών πολιτικών , όπως για παράδειγμα η επιβολή δασμών.
2. **Εξαγωγικό καθεστώς:**(Export). Αφορά όλα τα προϊόντα που παράγονται στην Αλβανία με σκοπό την εξαγωγή τους

3. **Καθεστώς Ενεργού Διεκπεραιώσεως:**(Active processing). Αφορά τα αγαθά αλλοδαπής προελεύσεως , τα οποία υπόκεινται σε διαδικασίες μετασχηματισμού εντός των αλβανικών συνόρων, χωρίς να τους έχει επιβληθεί οποιοδήποτε μέτρο οικονομικής/εμπορικής πολιτικής πέραν των τελωνειακών δασμών, με την προϋπόθεση ότι τα επεξεργασμένα προϊόντα, θα επανεξαχθούν.
4. **Καθεστώς Διεκπεραιώσεως υπό τελωνειακό έλεγχο:**(Processing under customs control). Αφορά αγαθά αλλοδαπής προελεύσεως, τα οποία υπόκεινται σε διαδικασίες μετασχηματισμού εντός των αλβανικών συνόρων, ο οποίος μεταβάλλει την φύση τους και την χρήση τους, χωρίς να τους έχουν επιβληθεί οιαδήποτε μέτρα οικονομικής ή εμπορικής πολιτικής. Οι δασμοί επιβάλλοντα, όταν περατωθεί η διαδικασία μετασχηματισμού τους.
5. **Καθεστώς προσωρινής αδείας:**(Temporary Permit Regime). Αφορά μη αλβανικά προϊόντα, τα οποία προορίζονται για επανεξαγωγή, με μέγιστη διάρκεια παραμονής στο αλβανικό έδαφος μέχρι και ένα έτος. Τα προϊόντα αυτά, εξαιρούνται της επιβολής δασμών ή άλλων μέτρων εμπορικής ή οικονομικής πολιτικής, με την προϋπόθεση ότι δεν επέρχεται σε αυτά καμία αλλαγή πλην της υποτίμησης της αξίας τους.
6. **Καθεστώς παθητικής διεκπεραίωσης:**(Passive Processing). Αφορά αγαθά που έχουν παραχθεί στην Αλβανία και έχουν εξαχθεί με σκοπό την επανεισαγωγή τους, αφού προηγουμένως, έχουν υποστεί επεξεργασία. Στα τελικά αγαθά δεν επιβάλλονται δασμοί.
7. **Καθεστώς Διέλευσης:**(Transit regime). Αφορά τα αγαθά και τα οχήματα τα οποία μεταφέρονται μέσω της αλβανικής επικρατείας, με τελικό προορισμό μια Τρίτη χώρα. Στα αγαθά αυτά δεν επιβάλλονται δασμοί.
8. **Καθεστώς Προσωρινής Αποθήκευσης:** (Temporary Warehouse Regime). Αφορά τα αγαθά τα οποία παραμένουν στα τελωνεία, σε ειδικούς χώρους που έχουν θεωρηθεί από τις Τελωνειακές Αρχές, μέχρι να προσδιοριστεί ο τελικός τους προορισμός,

5. Επιβολή ΦΠΑ

5.1 Εισαγωγές

Ο συντελεστής ΦΠΑ 20%, υπολογίζεται, επιβάλλεται και καταβάλλεται στα εισαγόμενα αγαθά, ως τελωνειακός δασμός, τη στιγμή που τα προϊόντα εισάγονται στην Αλβανία. Η φορολογητέα αξία επί της οποίας επιβάλλεται ο ΦΠΑ, υπολογίζεται με βάση την αξία του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων και των δασμών, φόρων, ασφαλίσεων, και άλλων πιθανών χρεώσεων που έχουν επιβληθεί μέχρι τη στιγμή εισαγωγής.

Εξαίρεση ως προς τον τόπο καταβολής του ΦΠΑ, προβλέπεται για τον μηχανολογικό εξοπλισμό και τα μηχανήματα, που εισάγονται για επενδυτικούς σκοπούς, στους τομείς της παραγωγής, των κατασκευών, των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών, και για λογαριασμό της Εταιρείας Διανομής Ηλεκτρικού Ρεύματος της Αλβανίας (OSSH). Ο ΦΠΑ, σε αυτή την περίπτωση, καταβάλλεται στο αρμόδιο Γραφείο στο οποίο είναι εγγεγραμμένος ο εισαγωγέας, κατά την κατάρτιση της δηλώσεως ΦΠΑ, όπως προβλέπεται στην κανονιστική Πράξη Νο 5/06.10.2000 του Υπουργικού Συμβουλίου, στην Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου Νο 49/26.01.2001 και στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου Νο 122/03/03/2005.

Σύμφωνα με την οδηγία αριθμός 3/30.01.2006, εισαγωγείς μηχανών και μηχανολογικού εξοπλισμού, μπορούν να διεκδικήσουν επιστροφή πιστωτικού ΦΠΑ σε ποσοστό 100%, εάν τα εισαγόμενα προϊόντα θα εξυπηρετήσουν αποκλειστικά την οικονομική δραστηριότητα η οποία υπόκειται σε φορολόγηση.

Εξαίρεση από την καταβολή ΦΠΑ, προβλέπεται και για τα εισαγόμενα αγαθά, τα οποία υπόκεινται στο καθεστώς διέλευσης, στο καθεστώς προσωρινής αποθήκευσης, και στο καθεστώς προσωρινής αδείας. Επίσης, εξαιρούνται της υποχρέωσης καταβολής ΦΠΑ και οι εισαγωγές ζώντων ζώων «κούρσας», οι εισαγωγές αγαθών και η παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με την ανάπτυξη εργασιών αναζήτησης και εξόρυξης πετρελαίου, με την προϋπόθεση ότι οι εισαγωγές αγαθών και η παροχή υπηρεσιών πραγματοποιείται από άτομα που εργάζονται σε αυτού του είδους τις επιχειρήσεις, πιστοποιημένα από Εθνικό Γραφείο Πετρελαίου (National Petroleum Agency).

5.2 Εξαγωγές

Τα εξαγόμενα αγαθά απαλλάσσονται της υποχρέωσης καταβολής ΦΠΑ, με την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνονται στην Δήλωση Εξαγωγής, η οποία διατίθεται από το Γραφείο Εξαγωγικών Δασμών (UDA form). Επιπλέον, οι εξαγωγείς μπορούν να διεκδικήσουν την επιστροφή πιστωτικού ΦΠΑ, για συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της εξαγωγικής τους δραστηριότητας. Σε περίπτωση που το ποσό του πιστωτικού φόρου μιας φορολογικής περιόδου, είναι υψηλότερο από το ποσό ΦΠΑ που έχει δηλωθεί για την ίδια περίοδο, οι φορολογούμενοι έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν το πιστωτικό περίσσευμα για την επόμενη φορολογική περίοδο. Εάν οι φορολογούμενοι παρουσιάζουν πιστωτικό φορολογικό ποσό για τρεις μήνες, και το ποσό αυτό ξεπερνάει τα 400.000 ALL τότε δικαιούνται να ζητήσουν επιστροφή φόρου.

Το ποσό επιστροφής, υπολογίζεται στην βάση της συνολικής μηνιαίας αξίας των εξαγωγών προστιθεμένου του ποσού του ΦΠΑ. Η διαδικασία επιστροφής φόρου στους εξαγωγείς, βασίζεται στην σχετική οδηγία του Υπουργείου Οικονομικών «Για τον προσδιορισμό των κριτηρίων επιστροφής ΦΠΑ στους εξαγωγείς στην βάση ανάλυσης κινδύνου». Σύμφωνα με αυτή την οδηγία, οι εξαγωγείς που κατατάσσονται ως «ελάχιστου κινδύνου», προηγούνται στην επιστροφή ΦΠΑ. Ως ελάχιστου κινδύνου θεωρούνται οι εξαγωγικές επιχειρήσεις, οι οποίες παράγουν ή συσκευάζουν το σύνολο των προϊόντων τους με σκοπό την εξαγωγή, δραστηριοποιούνται στις εξαγωγικές δραστηριότητες για πάνω από τρία χρόνια, και έχουν ελεγχθεί φορολογικά, τουλάχιστον μία φορά την τελευταία διετία.

5. Περιεχόμενα των Πινάκων για το Δημοσιονομικό Δελτίο, έτους 2008

1. Τελωνειακά έσοδα (Σύνολα σύμφωνα με τα αναφερόμενα είδη)

Πίνακας 1	Τελωνειακά έσοδα που εισπράχθηκαν (Φόροι, τέλη, ΦΠΑ)
Πίνακας 2	Χρονολογικές σειρές τελωνειακών εσόδων
Πίνακας 3	Χρονολογικές σειρές τελωνειακής φορολογίας
Πίνακας 4	Χρονολογικές σειρές τελωνειακών τελών
Πίνακας 5	Χρονολογικές σειρές ΦΠΑ
Πίνακας 6	Χρονολογικές σειρές μέσου συντελεστή δασμών

2. Αξίες εισαγωγών

Πίνακας 7	Ποσότητες εισαγωγών
-----------	---------------------

Πίνακας 8	Χρονολογικές σειρές φορολογητέων εισαγωγών
Πίνακας 9	Χρονολογικές σειρές εξαιρουμένων φόρου, εισαγωγών
Πίνακας 10	Εισαγωγές χαρακτηρισμένες ως ενεργές στην επεξεργασία των χρονολογικών σειρών
Πίνακας 11	Ποσότητες φορολογητέων εισαγωγών
Πίνακας 12	Χρονολογικές σειρές, όγκου φορολογητέων εισαγωγών
Πίνακας 13	Επιπτώσεις από Συμφ. Ελευθ. Εμπορίου και μη καταβληθέντος ΦΠΑ

3. Κύρια αγαθά που υπόκεινται στην απόδοση «τελών κατανάλωσης»

Πίνακας 14	Κύρια αγαθά που υπόκεινται στην απόδοση «τελών κατανάλωσης»(Τσιγάρα,μπύρα)
Πίνακας 15	Κύρια αγαθά που υπόκεινται στην απόδοση «τελών κατανάλωσης»(Καφές, καύσιμα)
Πίνακας 16	Χρονολογικές σειρές εισαγωγών καφέ και μπύρας.
Πίνακας 17	Χρονολογικές σειρές εισαγωγών τσιγάρων και καυσίμων.

4. Ποσότητες σύμφωνα με τις αναφορές στα αντίστοιχα κεφάλαια και τμήματα καθώς και αγαθά, με το μεγαλύτερο βάρος.

Πίνακας 18	Αγαθά με το μεγαλύτερο βάρος στα συνολικά έσοδα (Ιανουάριος 2008)
Πίνακας 20	Ποσότητες και έσοδα σύμφωνα με τα σχετικά κεφάλαια(Ιανουάριος 2008)
Πίνακας 22	Ποσότητες και έσοδα σύμφωνα με τα σχετικά τμήματα(Ιανουάριος 2008)

5. Σύνολα εξαγωγών, σύμφωνα με τους κλάδους των τελωνείων.

Πίνακας 23	Ποσότητες εξαγωγών - Κατηγορίες/τύποι (μηνιαίως)
Πίνακας 24	Χρονολογικές σειρές , ποσοτήτων εξαγωγών

Σημείωση 1. Οι Πίνακες βασίζονται στις φόρμες εισαγωγών 4,5,6,9

Σημείωση 2. Οι Πίνακες βασίζονται στις φόρμες εξαγωγών 1,2,3